

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde Wereldt gheleeft hebben

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

18. Iun. Het leven vande Ellendige H. Maria, Maghet ende martelaersse.
an. 1302.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129

S. MARIA DOLOROSA.

18. Junij

I. Knobbaert. excud.

HET LEVEN
VAN DE
ELLENDIGHE
H. MARIA
MAGHET
ende Martelaerſſe.

18. Ivnii
A. 1302.

In Zabandt/in het dorpe van Woluben/onder de
Diochie van S. Peeters, was ontanckx eenen man/
den welcken met ſijne hupsvrouwe in ruſte lebēde/
creegh by haer eene dochter by name Maria. Deſe/
alſoo ſy den naem van de H. Moeder Godis voer-
de / ſocht oock haer in het leven (ſoo verre haer moghe-
lyck was) te volghen: ende aenmerkende alle de ver-
ganckelijckhepdt deſer werelde heefi ſy Godt den Heere
hare repuijghepdt op-geoffert. Daer nae is ſy met danck
van hare ouders een luttel van daer vertroocken; kieſen-
de aldaer tene plaetſe om te leven ende te ſterven: al-
waer ſy hare gheloſte vooz Godt vernieuwde; ende ge-
loefde daer toe oock ghewillighe armoede; vooz haer ne-
mende haren koſt om Godts wille te bidden. Ende al-
ſoo ſy dit H. leven eitelijcke jaren aldus beleeft hadde;
ſoo ghebruidet / dat daer eenen wereldſchen menſch
(ghemerckt ſy ſeer ſchoon ende wel-ghemaniert was)
gheherlyck op haer verliefde; ja alſoo / dat hy ten laet-
ſten ſijne affectie haer te kennen gaf. Te welck als ſy
hoorde/ wierdt ſeer ontſtelt; ende verklaerde dat ſulckx
nimmermeer gheſchieden en ſoude; ghemerckt ſy Gode
almachtigh / ende ſyne Moeder ewighe ſupberhepdt
beloefi hadde. Hier-teghenſtaende al dit / en hiel deſen
menſch niet op van haer te vervolgē. Siende dan dat hy
met der minnen by haer niet en vermocht; heefi hy ghe-
dacht met eenich bedrogh (daer den boofen by ande ſeer
behulpsaem altydt toe is) oft met geweld haer onttrē.
Hy heefi overfulckx ghemerck ghenomen; waer ſy haer
noen-mael hiel: ende aldaer met den vader des hups
kenniſſe ghemaect hebende / ſielende daer hepinelijck
teuten

VVe d'oude
Registers
van Neder-
landt.

Sy gheloeft
Gode ewi-
ghe repui-
ghepdt.

Sy wordt
verſocht tot
oneere.

excud.

renen silberen beker / stack den selven daer naer in het
saccken van Maria: maer doen men achter-naer den be-
ker ghemiste; soo is desen dief ghegaen tot Maria, ende
over-teegh haer stille dese dieverje; segghende / dat sy de-
se schande van dieverje niet en mochte ontgaen / het en
waer sy sijnen wille dede. Maria dit hoorende / ontken-
de het seyt van den beker. Daer teghen den anderen seyde:
Wyl al-dien dat dese saecke booz recht komt / soo wordt
ghy boozseker verwesen. De Maget hem hoorende / ver-
klaerde / dat sy liever hadde onschuldigh te sterben / dan
hem te believen / ende Gode te verzoemen. Desen mensch
half verwoedt wesende van quaedtheydt / ghingh haer
beschuldighen van dieverje ende tooverje; aenghesien
sy hem (soo hy seyde) in hare liefde betoovert hadde.
Doch het volck en gheloofde hem niet; naerdemael sy
daer in eenen heel goeden naem stondt.

Maria vreesende desen bedriegher / troeck na hare ou-
ders / om haer te ontschuldighen. Maer desen mensch
dede soo veel / dat sy ghevanghen ghenomen / gebonden /
ende soo deerlijck ende ellendichlijck van hare ouders
gheleydt wierdt / dat sy daer af den naem behiel van de
Ellendighe Maria.

Daer wordt
dieverje
over-teghen
sonder
schuld.

Booz recht staende / broecht men haer booz ooghen den
beker / dien hy haer aen-teegh ghestolen / ende in haer
saccken verborghen ghehadt te hebben. waer op sy and-
woorde / dat het waerachtigh was dat den beker in
haer saccken was / maer dat sy den selven niet ghestolen
en hadde: daer teghen den anderen seyde / aengemercht
de dieverje over haer bevonden was / dat sy de doot
verdiendt hadde. Alsoo het oock gheschiedt is: want sy
wierdt ter doot veroordeelt: ende alsoo sy ter doot-
waert gaende / passeren moeste booz-by een L. Vrouwen
beelt; soo badt sy den Rechter / ten eynde sy mocht al-
daer haer gebedt stonten: het welck haer gegunt zijnde /
is sy daer op hare knien ghevallen / biddeude van Godt
den Herre om vyf saken: Ten eersten / dat een ieghelijck
in dierghelijcken noodt wesende als sy, soude moghen
gheholpen ende ghetroot worden. Ten tweeden / dat
Godt almachtigh vergheven wilde den ghenen die ee-
nichsins schuldt oft opsake waren in hare onschuldigh
doot. Ten derden / dat alle menschen, Godt gave waer
mede sy belast waren, terstondt aldaer van Godt moch-
ten gheholpen worden; het zy van vrouwen, die in barens
noodt

Sy beghert
hijf dinghen
van Godt.

noodt waren, oft iemandt die by den brandt schade geleden hadde, oft dierghelijcke. **Ten vierden**/dat alle de gene, die in dier plaetse in haren naem de H. Moeder Godts souden aenroepen, dat de selve van alle verdriet, schade ende schande mochten verlost worden. **Ten laetsten**/badt sy voor hare eygene ziele, dat de H. Moeder Godts haer by wilde staen, ende haer met de kroone der martelie ende der suyperheydt wilde helpen kroonen.

Haer ghebedt voleyndt zijnde / soo heeft den rechter haer aen den scherp-rechter ober-ghelevert / om dat hy hare handen ende voeten bindende / haer levende delven soude. Den beul nam ober-sulckx de Maghet; ende doende dat hem belast was / heeft hy een graf naer des menschen lenghde ghemaect / ende haer levende daer in-ghclept/ segghende : **O Maria Maghet/ bidt booz my by ulven bypdegom. Daer op sy andrwoorde/ seggende:** Vriendt, ick bidde Godt dat hy u mijne doot vergheve, ende daer en-boven alle uwe sonden. Ick vergheve oock alle de ghene die my oyt met woorden oft vvercken verstoort hebben; ende sal daer-en-boven Godt den Heere bidden, dat hy vvil bermhertigh zijn allen den genen, die mijne hulpe op dese plaetse aenroepen sullen.

Middeler-tijdt soo wierdt daer een vierkandt scherp-pser ghereedt gemaeckt/om daer mede dooz het lichaem van Maria te stooten/ ende alsoo in de aerde te hechten. Gedurende allen desen handel / soo stont den valschen beschuldigher daer al teghenwoordigh; den welcken niet-regenstaende alle de werelt weende/ soo en wierdt hy nochtans niet beweeght. Hier-en-tusschen wierdt de onnoosele Maghet met aerde bedeckt/ende het pser met alsulck ghewelt van naghelen dooz haer lichaem gesmeten / dat men het ghekloy wel eene halve myle verre hoorde. Terstont soo dit gheleden was/ is desen valschen mensch met eenen sellen dupbel beseten. Ende alsoo hy naer hups ghingh / is hy des nachts daer naer slapen ghegaen; ende heeft als-doen soo vreeselijck begonst te roepen/dat een-iegelijck verbaert wierdt: ober-sulckx wierdt hy ghekerent ende gheboept; alwaer hy noch qualijck konde mede ghedwonghen worden. Daer naer is hy in eenen kelder ghestelt gheweest; daer hy noch eten noch dvincken en wilde/ 't en waer men hem daer toe ghedwonghen hadde. In sulcker boegen sat hy wel seven jaren heel slecht/ende uptsinnich. **Sijne vrienden**

Den beul
bidt om
vergiffnisse/
ende sy bidt
Godt booz
hem.

Sy bidt
booz de ge-
ne die op
hare sterf-
plaetse in
pelgrimage
gaen sullen.

Daer en
was
sich
be-
schuldighe
wordt van
den dupbel
beseten.

De vrienden
doeren hem
tot Geele/
ende elders
om hulpe.

Den dupbel
maecht hem
seer swaer.

Hy komt
by het graf
hande Ellen-
dighe Maria,
ende wordt
berloft.

Hemelsche
opbaent.

den raedt soeckende / hebben hem nae Geele tot D. Din-
ghen ghevoert; daer naer tot Wincsele; ten derden tot
Hasperen; ten vierden tot onse L. Vrouwe van Hans-
wijck by Mechelen: maer al te vergerfs: want den dup-
bel riep / datmen hem nergheus upt en soude jagen / dan
ter plaetse daer de Ellendighe Maria rustede. Twelck de
vrienden hoorende / hebben hem op eenen waghē ghe-
lept / om hem derrewaerts te voeren: dan alsoo hy op den
waghē lagh / maecte den dupbel hem soo swaer / dat sy
niet dan met groote moeyte hem tot daer toe en kregen.
Maer als men hem van den waghē hief / ende in de
Capelle leyde / dede hy sulck ghewelt / datmen hem met
geene vracht bestieren en mochte / tot dat dooz het luyden
van de klokke alle de ghebueren met groote macht hem
in de kereke voor den antaer van de H. Moeder Godts
brochten; alwaer sy alle baden die daer ontrent waren;
alsoo dat men ten laetsten den dupbel met groot getier
ter venstren upt sagh blieghen / ende de boyen van han-
den ende boeten vallen / ende hem ghesondt opstaen: en
terstondt vallende op sijne knien / heeft hy Godt al-
machtigh gedanckt / midts gaders de H. Moeder Godts /
ende oock de Ellendighe Maria; bekenende opentlijck
sijne schuldt / als dat hy de onnoosele Maghet valsche-
lijck beschuldicht hadde / ghelijck dooz seyt is.

Alle die daer teghenwoordigh waren / danckten den
Heere / die de sijne niet onghecert / ende de quade niet
onghestrast en laet / alsoo dat het volck daer nae met de-
votie ende ghysten / de selve plaetse in eeren houdt / ende
besoect. Wesen mensch ghenesen zynde / is naer hups
ghekeert; houdende doozdt aen dooz sijne dooz sprake
de ghene / die hy de doodt aen ghedaen hadde.

Wy en moghen hier dock niet vergheten / dat daer
berthien maeghden in groote claerheyt upt den hemel
quamen: daer van de eene dooz dese Ellendige (nu ge-
luck-salige) Maria eene kostelijcke krodne brochte; hou-
dende alsoo dyp verscheyden roysen de uptbaert met dyp
kroonen; de eerste / van ghewillighe armoede; de twee-
de / van ewighe supberheyt; de derde / dooz het verghie-
ten van haer bloedt. Hier mede zyn de maeghden ver-
dwenen: waer upt men wel speuren kan de plaetse daer
sy ghestorven is: ende de eere die haer van Godt hier en
hier naemaels ghegunt is / ende namentlijck aen de na-
volghende mirakelen.

Alsoo

Alsoo eenen sekeren persoon ontrent eenen meulen ghingh baden / soo is 't ghebeurt dat hy verdronck : ende nu seben uren doodt gheweest hebbende / is hy ghelept op den altaer van Maria ; alwaer / alsoo allen het volck vooz hem badt / hy wederom lebendigh ende gesondt is gheworden.

Eenen verdroncken mensch verweckt.

Het is gebeurt dat een seker seben-jarigh dochterken geballen was onder het radt van eenē meulen; het welck doodt was vande neghen uren des morghens tot den avondt: doch alsoo het op de voozsepde plaetse ghebrocht wierdt / ende dat allen het volck vooz haer badt / belovende dat het ghestadighen bedewegh tot haren grave soude gaen; soo is het vander doodt verresen.

Een dochterken verweckt.

Alsoo eenen man van Brussel eens gingh na Queren; soo vondt hy onder wegghen sijne vanden / om hem te vermoorden: den armen man siende selselven in dit pe-rijschel / heeft beloest de voozsepde plaetse te besoecken / inghevalle hy vuy ontgaen mocht. Doo haest hy dese belofte hadde ghedaen / bleven de vanden stil staen / ende en konden hem niet aenraecken : ende merckende de oorsake / maecten sy te samen peys : ende hy volbrocht met groote devotie het ghene dat hy beloest hadde.

Dooz belofte van bedevaert tot haren grave wordt eenen noot verlost.

HET